

νεξαρτησίας τῶν ιδεῶν του, δὲν μπόρεσε νὰ μείνη καιρό. Τὸ 1852, ὅταν πραξικοπηματικά κηρύχτηκε πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ἐ Ναπολέων, (ὅ δόποις κατόπιν ἔγινε αὐτοκράτωρ), τὸ ὑπουργεῖο τῆς Παιδείας ἔστειλε στοὺς καθηγητάς τῶν Γυμνασίων, για νὰ τὴν ὑπογράψουν, μιὰ δήλωσι ἀφοσίωσεως καὶ εὐγνωμοσύνης τῆς πρὸς τὸ νέο καθεστώς. Ὁ Ταῖν ἄριθμηκε κατηγορηματικά νὰ ὑπογράψῃ τὴν ταπεινωτικὴ αὐτὴ δῆλωσι. Μετὰ δέρες κιόλας τοῦ ἐκονοποιεῖτο μετάθεσι σὲ δόλῳ Γυμνασίοι, εἰς Πουατιέ. Ἀλλὰ καὶ κεῖ δὲν ἔμεινε καιρό. "Ἐνας μαθητής του, ποὺ ἀνήκε σὲ ἀριστοκρατικὴ οἰκογένεια, τὸν κατηγόρησε στοὺς γονεῖς τῆς ἐπαναστάτη καὶ εἶπε ὅτι μιλῶντας γιὰ τὸν Δαντών, τὸν εἶχεν ἐκθείσαν. Οἱ γονεῖς διέφεραν τὸ γεγονός στὸ ὑπουργεῖο καὶ τὸ ὑπουργεῖο, ποὺ ζητοῦσε ἀφορμὴ γιὰ νέ: τὸν ἀπομακρύνα ἀπὸ τὴν ὑπερεία, τοῦ κοινοποίησε, μὲν τὴν ἐπλίδα πώς θα παρητείτο, νέα μετάθεσι στὴ Σμεζανσόν. Τῇ φορᾷ αὐτῇ τὸ ποτήρι ἔχειλυζε. Ὁ Ταῖν ζήτησε μιὰ μεγάλη ἀδεια ποὺ τοῦ παραχωρήθηκε προθύμως. Ἡνάερας εὐσῆχμος τόσος γιὰ νὰ παρατητῇ...

"Απαλλαγμένος ἀπὸ τὰ καθηγητικὰ του καθήκοντα καὶ ὑποχρεωμένος νὰ ἐργασθῇ γιὰ νὰ ζησῃ, ἀρχισε δὲ ταῖν νὰ γράφῃ τὰ θιθία του, καὶ τὶς μελέτες του, καὶ σὲ νεαρώτατη ἡ λικία, τὸν ἔκαναν ἔναν ἀπὸ τοὺς πιὸ φημισμένους συγγραφεῖς τῆς Γαλλίας. Τὸ 1855, ἡ Γαλλικὴ 'Ακαδημία ἐθράβευε ἔνα ἔργο του γιὰ τὸ Ρωμαϊκὸ Ιστορικὸ Τίτο Λίσιο. Ἡ θράβευση συνοδεύουσαν ἀπὸ τὴν πιὸ ἐγκωμιαστικὴ κρίσι.

"Ἡ περίοδος τῆς μεγαλεῖταις γονιμότητος τοῦ Ταῖν ἄρχει. Τὰ μεγαλεῖτερα περιοδικά καὶ στοιδαιότερες ἐφημερίδες τοῦ ζητοῦσαν συνεργασία. Τὸ δραστὶ τοῦ υφος ἐγοήτευε ὅλους τοὺς ἀναγνώστας του καὶ ἡ πολυμάθειά του κατέπλησε καὶ τοὺς πιὸ σοφούς. Εἴκοσι πέντε μιᾶς χρόνων εἶγε κιόλας συλλάβει τὶς κυριώτερες φιλοσοφικὲς καὶ τεχνοκριτικὲς του ἰδέες καὶ δὲν ἦταν οὕτη τριάντα χρόνων, δὲταν τύπωσε τὸν πρῶτο τόμο τῆς μνημειώδους, τετράτομῆς του «Ιστορίας τῆς Αγγλικῆς Φιλολογίας». Γιὰ νὰ πλουτίζῃ καὶ νὰ ἐνισχύῃ τὶς θεωρίες του, ποὺ τὶς στήριζε στὶς ουσικές ἐπιστήμες, παρακόλουθοις στὸ Πανεπιστήμιο καὶ στὶς κλινικὲς μαθήματα ιατρικῆς, ἀνατομίας, φυσιολογίας. Τὸ κύρος του δὲν τολμούσε κανεὶς νὰ τὸ ἀμφισθήτηση. Τὸ 1864 ὑπέθαλε ἔνα ἔργο του στὴν 'Ακαδημία γιὰ κάποιο θραβεῖο. Στὸ ἔργο αὐτῷ, ἀνέπτυσε δὲ ταῖν τολμρότατες γιὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνη θεωρίες. Οἱ ἀκαδημαϊκοὶ γωρίστηκαν σὲ δύο μερίδες. Ἡ μισή μερίδα, μὲν τὸν Σaint-Μπέθ, τὸν διάσημο κριτικό, ἐπὶ κεφαλῆς, ὑπερασπιζόταν φανατικὲς τὸν Ταῖν, καὶ ἡ δόλη τὸν πολεμοῦσε λυσσαλέα. Τέλος, μετά τρεῖς θυελλώδεις συνεδριάσεις, ἡ 'Ακαδημία ἐξέδωκε τὴν ἀπόφοιτο, μοναδικὴ στὰ χρονικὰ τῆς: «Δεδομένου δὲτι τὸ ἔρασθεῖο δὲν εἶνε δυνατὸν ν' ἀπονεμθῇ στὸν Κ. Ταῖν, δὲν μπορεῖ ν' ἀπονευηθῇ σὲ κανέναν δόλον...»

"Ἡ ἀπόφασις αὐτὴ ἦταν τιμητικώτερη ἀπὸ κάθε θραβεῖο. Τὸ δόνομα τοῦ Ταῖν καθιερώνατον ὄριστικά, ἡ δόξα του θεμελιωνότατη ἀκλόνητη. Καὶ ἔμεινε ἔτοις ἀκλόνητη, δῶς τὸ 1892, τὸ ἔτος δην πέθανε, καὶ μένει ὁσὶ σήμερα ἀκόμα...

"Ο Ταῖν θεωρεῖται ἔνας ὅπο τοὺς δυο-τρεῖς μεγαλείτερους ιστορικοὺς τῆς Γαλλίας, ἐφάμιλλος τοῦ Ρενάν καὶ τοῦ Μισλέ...

ΣΩΦΑ ΔΟΓΙΑ

—Ο ἐρασιτέχνης παίρνει τὸ σκοτεινὸν γιὰ θαύμα, τὸ ἄγριο γιὰ ισχυρό, τὸ ἀόριστο γιὰ ἀπέραντο, τὸ παράλογο γιὰ ὑπερόδιο.

ΣΙΛΕΡ

—Τὰ κοράκια πετοῦν κατά σμήνη, ὁ δετὸς πετάει μόνος. Στὸν ταπεινὸν χρειάζεται τὸ πλήθος, στὸν ἀνώτερο ἀνθρώπο ή μόνωνσις.

ΡΟΥΚΕΡ

—Ἡ ἀγάπη τοὺς δὲν ἀπορρέει ἀπὸ θαθειά ἐκτίμησι, γρήγορα σθύνει.

ΒΥΡΩΝ

—Ἡ ἀληθινὴ εὐγένεια εἶνε σὰν τὸ καθαρὸ χρυσάφι, ποὺ δὲν σκουριάζει ποτέ.

ΟΥΓΚΩ

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ

ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

—Ἡ θεούτερη τρύπα μέσα στὴ γῆ εἶνε ἔνα ἀνθρακωρυχεῖο στὸ Ταμεράκ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

—Ἐχει ὥρθος 1650 μέτρα.

—Τὸ χρυσωρυχεῖο τοῦ Τράνσεαλ ἔχουν βάθος 1200—1500 μέτρα.

—Ἐνας "Ἄγγλος ιεροκήρυξ, πρὸ ημερῶν, ἀν κ' ἐτοιμοθάνατος, σηκώθηκε ἀπὸ τὸ κρεβάτι του κ' ἐπῆγε στὴν ἐκκλησία γιὰ ν' ἀποχαιρετῆση τοὺς πιστούς.

—«Φεύγω γιὰ τὸ μακρύν ό ταξιδιό, τοὺς εἶπε ἀπὸ τὸν ὅμιλον. Σήμερα-αὔριο, πεθάνω, ἔχετε γειά.»

—Κι' ὅτα: εγύρισε στὸ σπίτι του ἐπέθανε πράγματα ἐντὸς τῆς ἡμέρας.

—Μεταξὺ τῶν δώρων ποὺ ἀνταλλάσσουν οἱ κάτοικοι τοῦ Ανιάμ, εἶναι καὶ ..φέρετρα!...

—Γιατὶ σχι; Νήπιος δὲν χρειάζονται κι' αὐτά;

—Ο ἐφημέριος τοῦ ιασοῦ τοῦ Αγίου Μάρκου στὴ Νέα Υόρκη εἰσήγαγε τὸ χορό στὴν ἐκκλησία του.

—«Ο χορός εἶπε δικαιολογούμενος, θὰ προσθέση στὴ λειτουργία καναλίργιο θέληγτρο καὶ θὰ προσελκύσῃ τοὺς πιστούς. Τὸ λέγει ἀλλωτε καὶ ὁ ψαλμὸς «Αἰνεσάτα τὸν Κύριον ἐν χοροῖς καὶ δργάνοις».

—Καὶ, ἐφαρμόζουν τὰς ἀρχές του, σὲ μιὰ ἐορτὴ ἔσθισε στὴ λειτουργία ἔνα μπαλέτο ἀπὸ ἀσπροφορεμένα κορίτσια κ' ἐχόρεψαν.

—Ἐνας Ιταλός «καθηγητῆς» ἔκαμε μελέτες γιὰ τὸ γέλιο τοῦ ἀνθρώπου κ' ἔγγαλε τὰς ἔξης συμπεράσματα:

—«Τὸ γέλιο—γράφει οχετικῶς πιὸ καλύτερο κι' ἀπὸ τὸ γράψιμο, δείχνει τὸν χαρακτήρα τοῦ ἀνθρώπου. «Γέλα νὰ σου πῶ τι εἶδους ἀνθρωπος είσαι!»

—Καὶ συνεχίζοντας, προσθέτει: «Τὸ καλύτερο γέλιο είνεν ἐκεῖνο ποὺ λέγει τὸν πάντας ἀπὸ τὴν γελούσαν καρδιά: «Χά! χά! χά! χά!» «Ἄμ' ἀκούτε τέτοιο γέλιο, μή φοβάστε: Ο ἀνθρώπος ποὺ γελάει ἔται, εἰνεν εὐθύς, τίμιος, ειλικρινής. Απεναντίας δυσπιστεῖτε σ' ἐκείνους ποὺ σπάντα γελούν κάνουν: «Χέ! χέ! χέ! χέ!» Εἰνε δύστροποι καὶ γρυούσουν γηρεῖς. Χειρότεροι σάκομα είνεν δύσοι στὸν γελούν κάνουν: «Χί! χί! χί! χί!» Αὐτοὶ εἰνε δάστατοι, δόλιοι, σχαρακτήριοι. Οσοι δταν γελούν κάνουν: «Χό! χό! χό! χό!» εἰνε γενναῖοι καὶ ἀνοιχτόκαρδοι. Μήν τοὺς φοβάστε. Ἀλλὰ νὰ φοβάστε τοὺς ἀνθρώπους κάνουν: «Χού! χού! χού!» Οσοι νελούν ἔται εἰνε οι γειρότεροι τῶν ἀνθρώπων. Τὸ νοῦ σας λοιπόν...

—Δυὸς Αμερικαῖοι σύζυγοι, δ. κ. καὶ ή. κ. Μπάσουμαν, ὑποχρεώθηκαν ἀμερικαῖοι διὰ συμβολαίου νὰ μὴν ἀλλάξουν λέξι ἐπὶ ἐνέστη κρόνια.

—Ἐτήρησαν τράγματι κ' οἱ δυο δούλοι τους τοῦ συμβολαίου, γιατὶ ἐπὶ ἐνέστη κρόνια δὲν γελούν δέν εἶτε λέξι ὁ ἔνας στὸν ἀλλο. «Ο τι συνεννόησι εἶχαν νὰ κάμουν μέσα στὸ σπίτι, τὴν ἔκαναν μὲ γνωψία. Εἰνεν δέ τόσο εύχαριστουμένους καὶ τελευταίως ἀνανέωσαν τὸ ουσιώδειο τους γιὰς ἀλλὰ ἐννηὰ κρόνια.

—Ἀπὸ περιώματις ποὺ ἔγιναν πρὸς κατατέμηντας τῆς ταχύτητος τῶν διαφόρων πτηνῶν, ἔθεγκε τὸ ἔξης ἀποτέλεσμα: Τὸ δρόπικο πετάει μὲ ταχύτητα 17 μέτρων τὸ δευτερόλεπτο, ἥτοι 6: χιλιομέτρων τὴν ὥρα, ή ταξιδιώτικη πτηνού πετάει μὲ 112 χιλ., ή χειλίδων μὲ 241 χιλιομέτρων τὸ πετροχελιδόνο μὲ ταχύτητα 316 χιλιομέτρων τὴν ὥρα.

—Ο διαπρεπής καθηγητής τῆς Ιατρικῆς στὸ Λονδίνο "Ολντσφίλδ, ὑπεριηγός τῆς φυτοφαγίας, κατεδίκασε τὸ κρέας γενικά, ἀλλ' ίδιας τὸ κρέας τοῦ προθάτου.

—«Γιὰ νὰ παιδίσῃτε, εἶπε, πώς τὸ προθατίσιο καὶ ἀρνίσιο κρέας εἰνε τροφή ἀπαισία, κυττάγτε τοὺς γουλευτάς μας, ποὺ τοὺς ἀρέσουν ή κιτολέττες, τί κοιμισμένο ύφος ἔχουν!... Ο ΣΥΛΛΕΚΤΗΣ

Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΘΕΑΝΘΡΩΠΟΥ

(Πίνακας τοῦ Ραφαήλ)